

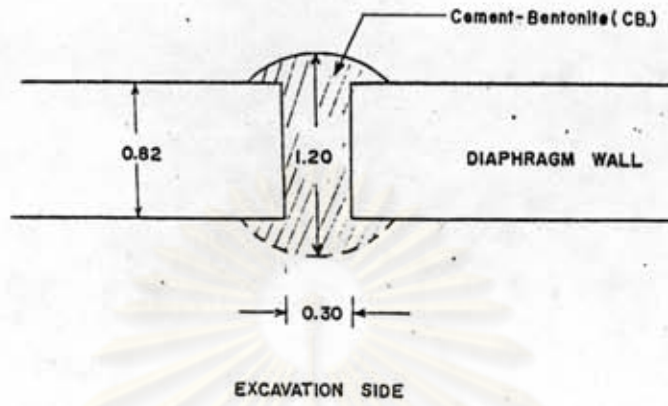

บทที่ 1

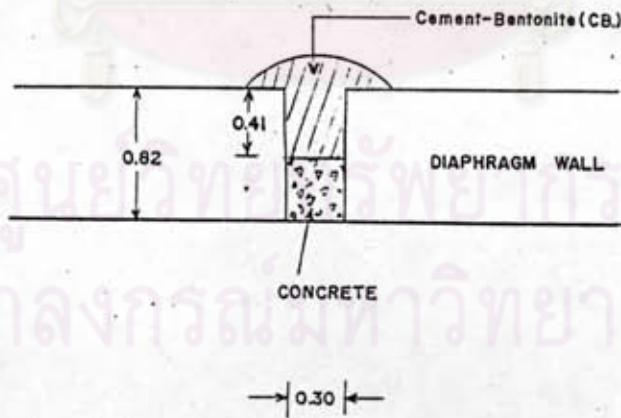
บทนำ

1.1 คำนำ

ปัจจุบันการก่อสร้างอาคารในกรุงเทพมหานคร มีความจำเป็นต้องก่อสร้างอาคารให้มีความสูงมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลทางด้านราคาที่ดินซึ่งสูงขึ้นมากในระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมา ผู้เป็นเจ้าของอาคารจึงมีความต้องการที่จะใช้ที่ดินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด แต่ในบางพื้นที่การก่อสร้างอาคารขนาดสูงไม่สามารถกระทำได้ ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายควบคุมความสูงของอาคาร จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการก่อสร้างห้องใต้ดินที่มีความลึกมากขึ้นแทน เช่นโครงการ International Trade Center ซึ่งสร้างห้องใต้ดินลึกประมาณ 18 เมตร บริเวณเขาวราช การใช้ Sheet Pile ไม่สามารถกระทำได้ เพราะปัญหาเรื่องความลึกซึ่งจะมีผลต่อการเคลื่อนตัวของดินบริเวณโดยรอบ Sheet Pile อันจะมีผลกระทบต่อการก่อสร้างขนาดเล็กที่อยู่ใกล้เคียง ดังนั้นจึงใช้ Diaphragm Wall โดยที่บริเวณรอยต่อระหว่าง Diaphragm Wall จะใช้ปูนซีเมนต์ผสมกับ เบนโทไนท์ สเลอรี่ เพื่อป้องกันการซึมผ่านของน้ำในอัตราส่วนปูนซีเมนต์ 350 กก. ต่อ เบนโทไนท์ สเลอรี่ 1 ลูกบาศก์เมตร (อรุณ ชัยเสรี, 1989) ทำให้รอยต่อชนิดนี้มีราคาสูง อนึ่งการใช้ปูนซีเมนต์ผสมกับ เบนโทไนท์ สเลอรี่ เพื่อป้องกันการซึมผ่านของน้ำในกรณีการวิจัยในต่างประเทศ จะใช้ปูนซีเมนต์ประเภทที่มีส่วนผสมของปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ธรรมดา กับ slag ในขณะที่การก่อสร้างในประเทศไทยใช้ปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ธรรมดา (Ordinary Portland Cement) ลักษณะของรอยต่อที่ใช้ในงานโครงการ International Trade Center แสดงดังในรูปที่ 1.1

1.1 ก. ระหว่างการขุดดิน

1.1 ข. ภายหลังการขุดเสร็จสิ้น

รูปที่ 1.1 แสดงลักษณะรอยต่อประเภทซีเมนต์-เบนโทไนท์ ระหว่างผนัง diaphragm wall

เบนโทไนท์ สเลอรี่ ที่ใช้กันโดยทั่วไป ได้จากการผสมเบนโทไนท์ผงกับน้ำเข้าด้วยกัน โดยมีปริมาณเบนโทไนท์ที่ใช้ผสม 5 % โดยน้ำหนัก ซึ่งเป็นอัตราส่วนผสมเดียวกันกับที่ใช้ในงานเสาเข็มเจาะทั่วไป หลังจากนั้นจึงทำการผสมปูนซีเมนต์ผงลงไป เพื่อให้เกิดการคงรูปอยู่ได้ (เกิดการแข็งตัว) ในอัตราส่วนดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ ปูนซีเมนต์ 350 กก. ต่อ เบนโทไนท์สเลอรี่ 1 ลูกบาศก์เมตร หรือประมาณ 1 ต่อ 3 โดยน้ำหนัก เนื่องจากการใช้ปริมาณปูนซีเมนต์ในอัตราส่วนที่สูงดังกล่าว ทำให้รอยต่อที่ได้มีราคาสูงกว่ารอยต่อชนิดอื่น ๆ การจะลดราคาค่าก่อสร้างลงทำได้โดยลดปริมาณปูนซีเมนต์ที่ใช้ผสม โดยใช้ปริมาณปูนซีเมนต์ที่เหมาะสมที่จะทำให้วัสดุผสมมีคุณสมบัติที่จะใช้เป็นรอยต่อที่ดีได้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงใช้เบนโทไนท์ สเลอรี่ ที่มีปริมาณเบนโทไนท์ 5 % โดยน้ำหนัก ผสมกับปูนซีเมนต์ที่อัตราส่วนโดยน้ำหนักต่าง ๆ กัน คือ อัตราส่วนระหว่างเบนโทไนท์ สเลอรี่กับปูนซีเมนต์เท่ากับ 3:1, 3.5:1, 4:1, 4.5:1 และ 5:1 ตามลำดับเพื่อศึกษาถึงคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านวิศวกรรม เหม และ ฟิลิกส์

การใช้ปูนซีเมนต์ผสมเบนโทไนท์ สเลอรี่ เพื่อป้องกันการซึมผ่านของน้ำนี้ สำหรับการก่อสร้างในกรุงเทพมหานครฯ ตลอดจนการก่อสร้างต่างๆทั่วประเทศที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น เช่นโครงการก่อสร้างห้องใต้ดินธนาคารชาติ การก่อสร้างห้องใต้ดินด้วยระบบ Secant Pile Wall โครงการออกแบบเขื่อนทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ รวมทั้งโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 จุดประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อหาคุณสมบัติของวัสดุผสมระหว่างปูนซีเมนต์ กับเบนโทไนท์ สเลอรี่ เพื่อใช้เป็นรอยต่อระหว่างผนังห้องใต้ดิน ที่มีคุณสมบัติทั้งในด้านการป้องกันการซึมผ่านของน้ำ และความสามารถรับแรงกระทำทางด้านข้างของดิน โดยจะตั้งค่านึงถึงความประหยัดควบคู่กันไปด้วย

1.2.2 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของเบนโทไนท์ สเลอรี่ เมื่อผสมด้วยปูนซีเมนต์ โดยคำนึงถึงปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น

1.2.3 เพื่อเป็นแนวทางในการนำซีเมนต์-เบนโทไนท์ ไปประยุกต์ใช้สำหรับงานก่อสร้างประเภทอื่น ๆ

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

พิจารณาถึงปริมาณปูนซีเมนต์ที่ใช้ผสมกับเบนโทไนท์ สเลอรี่ และระยะเวลาในการบ่มวัสดุผสม ที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.3.1 คุณสมบัติทางด้านวิศวกรรม

1.3.1.1 สมบัติทางด้านกำลัง

1.3.1.2 สมบัติทางด้านความซึมผ่านของน้ำ

1.3.2 คุณสมบัติทางด้านฟิสิกส์

1.3.2.1 ระยะเวลาการก่อตัว (Setting Time)

1.3.2.2 Atterberg Limit

1.3.2.3 Water Content

1.3.2.4 Unit Weight

1.3.2.5 Specific Gravity

1.3.2.6 Grain Size Analysis

1.3.3 คุณสมบัติทางด้านเคมี ซึ่งจะใช้วิธี X-Ray Diffraction เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบทางด้านแร่ของวัสดุผสมระหว่างปูนซีเมนต์ กับ เบนโทไนท์ สเลอรี่

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

ทำให้ทราบถึงคุณสมบัติของวัสดุผสมปูนซีเมนต์กับ เบนโทไนท์สเลอรี่ ที่มีอัตราส่วนผสมต่าง ๆ กัน เพื่อใช้เป็นวัสดุรอยต่อระหว่างผนังห้องใต้ดิน รวมทั้งเป็นวัสดุป้องกันการซึมผ่านของน้ำชนิด Cutoffs ในงานก่อสร้างอื่นๆ เช่น เขื่อน ท่าเทียบเรือ เป็นต้น